

TÜRKİYE'DE YAYINLANAN STRATEJİK YÖNETİM KONULU MAKALE VE TEZLERİN BİBLİYOMETRİK İNCELEMESİ: 2000-2020 DÖNEMİ

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ARTICLES AND THESIS ON STRATEGIC MANAGEMENT PUBLISHED IN TURKEY: 2000-2020 TERM

Araştırma Makalesi/Research Article

* Doktora Öğrencisi, Sağlık
Yönetimi Bölümü, Kayseri
Üniversitesi
sukranprh@hotmail.com

*PhD Candidate, Department of
Health Administration, Kayseri
University

ORCID ID:
0000-0001-8643-8633

** Doç. Dr., Sağlık Yönetimi
Bölümü, Kayseri Üniversitesi
ozgurdemirtas@kayseri.edu.tr

**Assoc. Prof. Department of
Health Administration, Kayseri
University

ORCID ID:
0000-0002-2495-2124

Başvuru Tarihi/ Received:
16.05.2021

Kabul Tarihi/Accepted:
21.09.2021

ISSN 2618-6217

Şükran PİRHAN* Özgür DEMİRTAŞ **

Özet

İçinde bulunduğumuz çağda örgütlerin sıkı rekabet şartlarında başarılı bir şekilde ayakta kalabilmesi açısından modern yönetim yaklaşımlarını benimsemeleri gerekmektedir. Değişim ve gelişimin çok hızlı yaşandığı bu dönemde stratejik düşünmek, stratejik planlamalar yapmak ve stratejik kararlar almak örgütler açısından kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu kapsamda stratejik yönetim kavramı ön plana çıkmaktadır. Stratejik yönetim yaklaşımları ile örgütler verimli bir şekilde yönetilebilmekte ve sürdürülebilirlik sağlayabilmektedir. Stratejik yönetim yaklaşımının daha iyi kavranması açısından bu alanda yapılan çalışmaların kapsamının ortaya konulması önemli hale gelmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada Türkiye'de 2000-2020 yılları arasında stratejik yönetim konusunda yapılmış olan akademik makale ve tezlerin bibliyometrik analizinin yapılması amaçlanmıştır. Son yirmi yılda bu alanda yapılan çalışmaların yayınlanma yılları, kapsamları, yayın türleri ve sektörlerine göre analizi yapılmıştır. Çalışma sonucunda özellikle 2000'li yılların başından itibaren stratejik yönetim araştırmalarının arttığı tespit edilmiştir. Stratejik yönetim çalışmalarının en çok yönetim organizasyon ve daha sonra işletme alan/ sektörleri üzerine yapılmış olduğu tespit edilmiştir. Yıllık makale sayısı ile atıf sayısının arasında ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Strateji, Stratejik Yönetim, Bibliyometrik Analiz.

Abstract

In the present age that we live in, organizations need to adopt modern management approaches in order to survive in strict competition conditions. Since changes and developments have been experienced rapidly, it has become inevitable for organizations to think strategically, to make strategic plans and decisions. In this context, the concept of strategic management comes to the fore for every organization. Therefore, organizations can be managed efficiently and provide sustainability with strategic management approaches. In order to better understand the strategic management approach, it is important to reveal the scope of the studies in this area. In this context, it has been aimed to bibliometrically analyze the strategic management articles and thesis in Turkey between the years 2000-2020. In the last twenty years, the studies carried out in this field have been analyzed according to their publication years, scopes, publication types and sectors. As a result of the study, it was determined that strategic management researches have increased especially since the beginning of the 2000s. It has been determined that strategic management studies are mostly on management organization and then on business areas / sectors. It was determined that there was no relationship between the number of annual articles and the number of citations.

Keywords: Management, Strategy, Strategic Management, Bibliometric Analysis.

Giriş

Günümüzün çok hızlı değişen ve gelişen şartlarında örgütleri etkin bir şekilde yönetmek giderek güç hale gelmektedir. Sıkı rekabet şartlarında örgütlerin tüm kaynaklarını etkin bir şekilde yönetmek ve örgütü geleceğe taşımak ve stratejik planlamalar yapmak önemlidir (Aktan, 1998, s.335; Ansoff vd., 2018, s.42). Bilhassa çok büyük organizasyonların alt birimleri ile birlikte entegre bir şekilde yönetilebilmesi bir gereklilik halini almıştır. Bu bağlamda stratejik yönetim yaklaşımlarının örgütlerin sürdürülebilirliği açısından önemli olduğu gözlenmektedir. Bu öneminden dolayı stratejik yönetim alanında gerek dünya da ve gerekse Türkiye’de çok miktarda akademik çalışmanın yapıldığı bilinmektedir. Bu çalışmaların kapsamlarının incelenmesi Türkiye’de stratejik yönetimin gelişim örüntüsünün anlaşılması açısından önemlidir. Bu çalışmada Türkiye’de 2000-2020 yılları arasında stratejik yönetim araştırmalarının bibliometrik analizinin yapılması amaçlanmıştır. Bu bağlamda çalışmanın ilk bölümünde stratejik yönetimin kavramsal çerçevesi ele alınmıştır. Çalışmanın analiz kısmında ise son yirmi yılda bu alanda yapılan çalışmaların yayınlanma yılları, kapsamaları, yayın türleri ve sektörlerine göre incelenmiş ve yorumlanmıştır.

1. Kavramsal Çerçeve

Çalışmanın bu bölümünde strateji, yönetim ve stratejik yönetim kavramları açıklanacaktır. Bu bağlamda stratejik yönetimin amacı ve önemi, araçları ve stratejik yönetim süreci ele alınacaktır.

1.1. Yönetim Kavramı

Yönetim kavramının bir bilim dalı olarak ele alınmasında Frederic Taylor ve arkadaşlarının ortaya koymuş olduğu Bilimsel Yönetim yaklaşımının rolü büyüktür. Ancak yönetimin varlığı insanlığın tarihiyle eş zamanlıdır. Zira insanların ve kaynakların yönetilmesi insanların ortaya çıkmasıyla başlamıştır (Türkel, 1998). Yönetim bilimini kısaca tanımlamak gerekirse eldeki kaynakların en etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını inceleyen bilim dalıdır (Tortop vd., 2010). Yönetim kavramı en küçük organizasyondan en büyüğüne kadar tüm örgütlerin başarılı bir şekilde yaşamlarını sürdürebilmeleri açısından gerekli olan fonksiyondur. Yönetim her türlü organizasyonun hedeflerine etkin ve verimli bir biçimde ulaşmaları açısından hayati öneme sahip olan bir fonksiyondur (Tortop vd., 1993). Yönetim kavramını açıklayan çeşitli tanımlamaların da yapılmış olduğu görülmektedir. Bunlardan bazıları aşağıda açıklanmıştır.

Yönetim bir organizasyonun tüm kaynaklarını olabildiğince en etkin ve verimli bir biçimde entegre ederek organizasyonun amaçlarına ulaşmasında kullanma sürecidir. Bu bağlamda yönetim, organizasyonun insan, donanım, sermaye ve diğer kaynaklarını, belirli amaç ve hedeflere ulaşmak adına koordineli bir şekilde kullanılması fonksiyonudur (Rachman vd., 1993, s.154; Tutar, 2012, s.30). Yönetim bazı genel

faaliyetler ve fonksiyonlar bakımından evrensel bir süreç, uygulamaların beceri ile yapılması açısından bir sanat ve sistematik bir bilgi topluluğu bakımından da bir bilim olarak tanımlanabilmektedir (Ekenci ve İmamoglu, 2002, s.20).

1.2. Strateji Kavramı

Strateji, tartışmasız çağdaş dönemin ana kavramlarından biridir ve yönetim, planlama gibi faaliyetlerin yerini almaktadır (Carter, 2013, s.1047). "Savaş Sanatı" kitabının yazarı ünlü düşünür Sun Tzu'ya göre strateji kelimesinin anlamı askeri alandan kaynaklanmaktadır. Bu kelimenin kökeni Yunancada genel anlamına gelen "stratejos" kelimesinden geldiği ifade edilmektedir (Paquette, 1991, s.37). Diğer taraftan Strateji kelimesi Latince'de "Stratum" sözcüğünden kökenini almıştır. Latin dilinde ise çizgi, yol, akıntı veya nehir anlamına gelmektedir. Strateji Türkçe'de ata binme, gütme ve bir amaca ulaşma eylemi anlamına gelir (Akgemci, 2015, s.3). Strateji kavramı için literatürde çeşitli tanımlar yapıldığı görülmektedir. Bu tanımların genelde işletme disiplini kapsamında yapıldığı görülmektedir. Chandler (1990)'a göre, strateji bir organizasyonun uzun vadeli amaç ve hedeflerinin tanımı, eylemlerin benimsenmesi ve hedeflere ulaşmak için gerekli kaynakların tahsisidir. Andrews (1997) için strateji, organizasyonun hangi alanlarda olduğunu veya olacağını tanımlayacakları şekilde ele alınan hedeflerin, politikaların, amaçların, hedeflerin ve bunlara ulaşma planlarının modelidir. Porter (2011)'a göre strateji, bir şirketin pazarda sürdürülebilir bir farklılık oluşturmak için öne çıktığı faaliyetler dizisini seçmektir ve farklılaşma seçilen faaliyetler ve bunların nasıl yürütüldüğünden kaynaklanmaktadır. Strateji kavramının zamanla, anlamı gelişmekte, diğer insan faaliyetlerine ve alanlarına ve özellikle de iş stratejilerine uygulanmaktadır. Porter (1996) stratejik yönetime rekabetçi ortam perspektifinden baktığından dolayı stratejik konumlanmaya önem vermiştir ve bunu sürdürülebilir rekabet üstünlüğü sağlamak amacıyla rakiplerden farklı aktiviteleri yapmak ya da rakiplerle aynı aktiviteleri farklı yöntemlerle yapmak şeklinde tanımlamıştır. Bu noktadan bakıldığında strateji farklı aktiviteleri birlikte içeren özgün ve değerli bir konumun oluşturulması olarak tanımlanabilir. Mintzberg (1978)'e göre strateji bilinçli olarak alınan kararlar akışında kullanılan bir modeldir ve bir alandaki bir dizi karar zamanla tutarlılık gösterdiğinde bir strateji oluşturulmuş olur. Araştırmacıya göre strateji hesaplanan sonuca yönelik olarak değil değişen şartlara göre uygulanır.

Stratejide bir bütünü oluşturan dört temel unsur vardır. Misyon, organizasyonun ne için olduğu sorusunun cevabıdır. Kuruluşun adanmış olduğu iş tanımlanır, ürün ve hizmetleriyle kapsanan ihtiyaçlar, organizasyonun geliştirildiği kamusal imajı misyonda ortaya konmuş olur. Vizyon ise, kuruluşun önümüzdeki yıllarda ne olmasını istiyoruz sorusunun cevabıdır. Organizasyonun sahip olmak istediği gelecek durum tanımlanır ve anlatılır. Vizyonun amacı, organizasyonun istenen durumuna ulaşmak için organizasyonu bir bütün olarak yönlendirmek,

kontrol etmek ve teşvik etmektir. Değerler, kuruluşun yönetimini düzenleyen ilkeler, inançlar ve kurallar kümesini tanımlar. Küresel hedefler, belirli bir zaman diliminde elde edilmesi istenen sonuçları gösterir. Bu unsurlar, kurumsal felsefeyi ve örgütsel kültürün desteğini oluşturur (Mao vd., 2017, s.45). Kurumsal değer tanımının temel amacı, organizasyonun yaşamına ilham veren ve onu düzenleyen bir referans çerçevesine sahip olmaktır.

1.3. Stratejik Yönetim Kavramı

Stratejik yönetim kavramı yeni bir kavram değildir. Ancak bu kavram yukarıda da ifade edildiği gibi yönetim ve planlama gibi kavramlara göre daha geç dönemde, 20. Yy'ın ikinci yarısında örgütsel yönetim alanında kullanılmaya başlanmıştır. Stratejik yönetim kavramının kökeni, bir şirket içinde bilginin işlevsel entegrasyonunu gerektiren "iş politikası" metaforunun kullanıldığı 1950'lere kadar erken dönemlere kadar takip edilebilmektedir. 1960'larda yeni bir "strateji" adında metafor icat edilmiştir. Bu yeni oluşturulan metafor, sadece işlevsel entegrasyonu değil, aynı zamanda rekabet stratejisi kavramını da somutlaştırmıştır (Rumelt, Schendel ve Teece, 1996, s.9). Ancak terim ilk olarak 1970'lerde kullanılmış ve stratejik planlamacılar tarafından oluşan bir personelin az çok stratejik programlar tasarladığı ve sonra bunları karar vericilere satmaya çalıştığı anlamı ile ifade edilmiştir. 1970'ler, stratejik yönetim uygulamasını şekillendirmek ve geliştirmek için bir araya gelen üç önemli gücün bir araya geldiğine tanık olmuştur. Bunlar:

- i. Beklenmedik durumlara yanıt vermenin yeni ve daha iyi yollarının bulunmasını gerektiren küresel dinamiklerin değişmesi,
- ii. Faydalı stratejik yönetim araçlarının geliştirilmesi ve
- iii. Değişen küresel ortama yanıt olarak firmaların çeşitlendirilmesidir.

Bu birleşik güçler, strateji analizi için önemli bir talep yaratmış ve organizasyonları, rekabetçi kalabilmek için stratejik yönetim araçlarının kullanımını benimsemeye zorlamıştır (Rumelt vd., 1996, s.9). Günümüzde işletmelerde stratejik yönetim uygulaması küresel bir olgudur. Ek olarak, stratejik yönetim dersleri, yönetim ve / veya işletme alanındaki her üniversite derecesinin zorunlu bir bileşenidir (David, 2013; Rumelt vd., 1996, s.9).

Goodstein, Nolan ve Pfeiffer (1992)'in stratejik planlama tanımı, stratejik planlamanın bir personel işi olduğu fikrinden ziyade bir kuruluşun kıdemli liderlerinin stratejik yönünü belirlemesini gerektiren bir sürece daha fazla odaklanmaktadır. Stratejik yönetim, organizasyonun vizyonuna doğru ilerlerken gerekli değişiklikleri belirlemeye ve yapmaya ve organizasyonun performansını ölçmeye yönelik bir sistem yaklaşımıdır (Wells, 1998).

Stratejik yönetim bir organizasyondaki yönetimin misyonunu geniş çaplı ve derinlemesine bir şekilde ortaya koymasınıdır. Misyonun tespiti için "Bizim işimiz nedir, ne olmalıdır?" sorularına cevap arayarak ve bu

kapsamda belirlenmiş olan hedefler ışığında alınan kararlardan hedeflenen sonuçları elde etmeyi sağlamak stratejik yönetim olarak ifade edilmektedir (Drucker, 2014). Stratejik yönetim, bir kuruluşun hedeflerine ulaşmasını sağlayan sürekli kararlar oluşturma, uygulama ve değerlendirme sürecidir. Stratejik yönetim, bir organizasyonun kendi geleceğini şekillendirmede reaktif olmaktan çok daha proaktif olmasını sağlar; bir organizasyonun sadece faaliyetlere yanıt vermek yerine başlatmasına ve etkilemesine ve böylece kendi kaderi üzerinde kontrol uygulamasına izin verir (David, 2013). Stratejik yönetim, bir organizasyonun rekabet avantajları yaratmak ve sürdürmek için yaptığı analizler, aldığı kararlar ve icra ettiği eylemlerden oluşur. Stratejik yönetim süreci, bir kuruluşun rekabet avantajı sağlayan "iyi strateji" yi seçme olasılığını artırabilen sıralı bir analizler ve seçimler dizisidir. Bu bağlamda stratejik yönetimin formülasyonu ve uygulama aşamalarını işlevsel hale getirmek maksadıyla, strateji oluşturma, strateji tasarımı ve yapımı için aşağıdaki görevlerin sırasıyla yapılması gerekmektedir (Mintzberg ve Waters, 1985, s.257):

- i. Ulaşılabilecek hedeflerin belirlenmesi,
- ii. Organizasyonun ve endüstrinin iç ve dış analizi,
- iii. Kuruluşun kullanabileceği strateji seçimlerini oluşturmak,
- iv. Organizasyon tarafından kullanılacak strateji için seçim ve karar verme.

Stratejik yönetim, bir bütün olarak kuruluşun karakteri ve yönü ile ilgilidir. Kuruluşun şu anda ne olduğu ve gelecekte ne olacağına ilişkin temel kararlarla ilgilenir. Kuruluşun amacını belirler. İnsanlar, liderlik, müşteriler, risk, finans, kaynaklar, ürünler, sistemler, teknolojiler, konum, rekabet ve zaman ile ilgili kararlar için çerçeve sağlar. Girişimin neyi başarması gerektiğini ve neyi yapmayı seçmeyeceğini belirler. Kuruluşun değer katıp katmayacağını ve nasıl katacağını ve bu katma değer nasıl olması gerektiğini belirleyecektir. Stratejik yönetim aynı zamanda orta ve uzun vadeli gelecek için yönetim planlaması ve karar verme ile ilgilidir. O geleceğin beklentisiyle ve girişimin yüzleşmesi gereken geleceğe nasıl ilerlemesi gerektiğine dair bir vizyon veya görüşün oluşturulmasıyla ilgilenir (Morden, 2016, s.5).

Stratejik yönetim, kuruluşların uzun vadeli örgütsel hedeflere/ ulaşmalarına yardımcı olmayı amaçlayan işlevler arası kararların formüle edilmesini, uygulanmasını ve değerlendirilmesini içeren bir sanat/ bilim olarak tanımlanmaktadır (O'Regan ve Ghobadian, 2004, s.663;). Süreç, temel olarak başarı sağlamak ve rekabet gücünü sürekli olarak optimize etmek, yeni fırsatlar yaratmak ve mevcut fırsatlardan yararlanmak için şirketin mevcut stratejisini/ politikasını değiştirmek için bir organizasyonun yönetim sürecinin organizasyonun değer zincirindeki diğer iş süreçleriyle başarılı bir şekilde entegre edilmesini içerir (David, 2013). Normann ve Ramirez'e (1993, s.65) göre strateji, değer yaratma sanatıdır. Diğer bir ifadeyle bir organizasyonun işlerini

tanımlama ve müşteri değeri yaratmak için yetkinliklerini kullanarak bilgiyi entegre etme biçimidir (David, 2013).

2.3.1. Stratejik Yönetimin Amacı ve Önemi

Stratejik yönetim organizasyonun kendini yenilemesi, rekabet üstünlüğü sağlama, yetersiz kalınan yönlerin tespit edilmesi ve geliştirilmesi ve güçlü yanların ise korunması açısından çok önemlidir. Stratejik yönetim yaklaşımı özellikle yöneticiler için belirsizliğin arttığı anlarda karar alma süreçlerinde kolaylık sağlama, geleceğe yönelik tahminlerde ve projeksiyonlarda bulunma ve tehditleri tespit ederek önlemler alma konusunda yarar sağlayarak organizasyonun sürdürülebilirliğine hayati katkılar sunar (Akgemci, 2015, s.23). Stratejik yönetimin önemi ve getirdiği yararlar aşağıdaki gibi ifade edilebilir (Tokgöz vd., 2012, s.17):

- i. Fırsatların tanımlanması ve değerlendirilmesi imkânını sağlar
- ii. Organizasyonun karşılaştığı problemlerin çözümüne yönelik analitik ve rasyonel çözüm önerileri getirir
- iii. Organizasyonun eşgüdümünü, kontrol ve denetim faaliyetlerini çok daha pratik bir biçimde yönetilmesine katkı sağlar.
- iv. Organizasyonun değişim sürecinde meydana gelebilecek olumsuz etkilerin en aza indirilmesini destekler.
- v. Kararların organizasyonel hedefler ile uyum içerisinde bulunması amacıyla ortak harekete olanak sağlar.
- vi. Bütün organizasyon kaynaklarının veriminin artırılmasını sağlayarak etkin bir biçimde kullanılmasına olanak sağlar.
- vii. Meydana gelen organizasyonel problem ve çatışmaların daha kısa sürelerde çözüme kavuşturulmasını sağlar
- viii. Bireysel sorumlulukların net ve açık bir biçimde ortaya konulmasını gerekli kılar.
- ix. Görev ve sorumlulukların açık bir biçimde icra edilmesine destek sağlar.
- x. Geleceğe dönük fikirler üretmede bireylere destek sağlar
- xi. Değişimin desteklendiği yaklaşımı benimser.
- xii. Problemlerin çözümü esnasında işbirlikçi bir felsefeyi destekler
- xiii. Kurumsal yönetim açısından şekilsel bir disiplin meydana getirir.

2.3.2. Stratejik Yönetim Araçları

Stratejik yönetim karmaşık bir yapıya sahip olması nedeniyle çeşitli araçları kullanmayı gerektirmektedir. Bu kapsamda stratejik yönetim uygulamalarında SWOT analizi, senaryo analizi, portföy analizi, PESTLE analizi, fayda-maliyet analizi ve risk analizi gibi araçlardan faydalanılmaktadır. Bahse konu araçlar aşağıda kısaca açıklanmıştır:

- i. SWOT Analizi: Bu analiz yöntemi adını “ strengths (güçlü yanlar), weaknesses (zayıf yanlar), opportunities (fırsatlar) ve threats (tehditler)” sözcüklerinin baş harflerinin birleşiminden almaktadır. Bu analizde organizasyonun iç ve dış çevresi analiz edilir ve bu kapsamda organizasyonun iç çevresinde güçlü ve zayıf yanları ortaya

konulurken, dış çevresindeki tehdit ve fırsatlar ele alınır. Bu bağlamda analizin yapılabilmesi açısından operasyonel bilgilerin yeterli seviyede toplanması gerekir (Gürel ve Tat, 2017, s.994).

- ii. Senaryo Analizi: Özel sektörde çok uzun sürelerdir kullanılan bir analiz türüdür. Organizasyonun genel stratejisinin ortaya konmasında muhtemel riskler ve fırsatların belirlenmesi için senaryolardan faydalanılır. Senaryo analizinin maksadı risk yönetimi yardımıyla belirsizliğin hâkim olduğu ortamda gelecekle ilgili önemli kararlar alabilmek ve stratejiler geliştirmektir. Bahse konu yöntem özel sektör organizasyonlarında kullanıldığı gibi bazı kamu ve askeri kurumlarda da kullanılmaktadır. Kamu sektöründe nüfusun artışının yönetimi, ulaştırma, bölgesel kalkınma ve depolama, doğal afetle mücadele gibi konularda bu yöntemin kullanıldığı bilinmektedir (Hassani ve Hassani, 2016, s.5)
- iii. Portföy Analizi: Acil merkezi kararların alınmasında ve kritik öneme sahip kararların alınmasında kullanılan bir yöntemdir. Birbirleri ile alakalı olan organizasyonlar karşılaştırılarak kazanan ve kaybedenler ortaya konur ve buna göre öncelikler belirlenir. Bu yöntem genelde büyük kuruluşlar tarafından karmaşık faaliyetlerde kullanılır. Portföy matrisleri kullanılarak farklı birimler tarafından ortaya konan stratejiler entegre bir yapıya dönüştürülür (Klavans ve Boyack, 2017, s.1158).
- iv. Risk Analizi: Bu araç ile organizasyonu dış ve iç çevresinde mevcut olan zayıf taraflar, tehditler, dış etkenler ve ihtimaller tahmin edilir ve değerlendirilir. SWOT'ta olduğu gibi bu analiz öncesinde kapsayıcı bilginin sağlanması gereklidir. Elde edilen bilgilerin analiz edilmesi ile karar verme sürecine girdiler sağlanır (Yılmaz ve Flouris, 2019, s.167).
- v. PESTLE Analizi: PEST analizi olarak da adlandırılan bu analiz organizasyonun dış çevresinde mevcut olan ve organizasyonu etkisi altına alan politik (political-P), ekonomik (economical-E), sosyal (social-S), teknolojik (technological-T) unsurlara, yasal (legal-L) ve çevresel (environmental-E) unsurların da ilave edilmesi ile PESTLE adını almıştır. Birçok farklı disiplinin kullanılmasıyla yapılan bu analiz organizasyonun dış çevresindeki unsurların etkisini ele alarak bütüncül bir resmin ortaya konmasına imkân tanımaktadır (Perera, 2017, s.18-19).
- vi. Fayda-Maliyet Analizi: Bu analiz yöntemi iktisat biliminde sıklıkla kullanılan bir analizdir. Genellikle yatırım seçenekleri arasında en yüksek getiriye sahip ve rasyonel olan ve maliyet açısından uygun görülen opsiyonun belirlenmesi amacıyla kullanılır (Pannell, 2020, s.3).

2.3.3. Stratejik Yönetim Süreci

Stratejik yönetim süreci esasında yönetimin en etkin ve başarılı kararları alması için yürütülen bir süreçtir. Şekil 1 incelendiğinde stratejik yönetim süreci sürekli olarak devam eden bir planlama, karar verme, seçme ve uygulama süreci olduğu görülmektedir. Bu bağlamda sıralı adımlar Bu nedenle aşağıdaki süreç adımları izlenir (Ülgen ve Mirze, 2004, s.57; Morden, 2016, s.17):

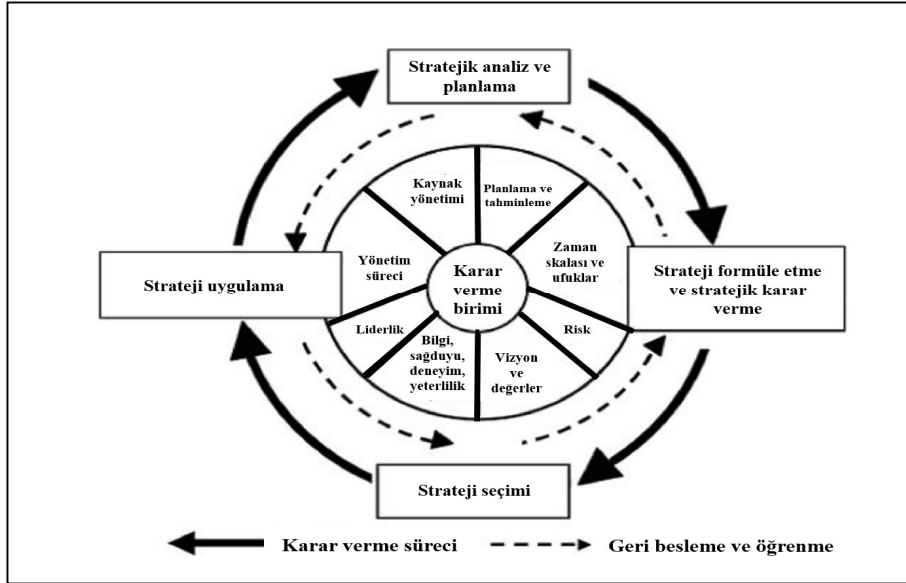
- i. Stratejik analiz ve planlama,
- ii. Strateji formüle etme ve stratejik karar alma,

- iii. Stratejik seçim,
- iv. Strateji uygulama.

Stratejik analiz, organizasyonun kendi iç veya kurumsal özelliklerini ve yeteneklerini incelediği bir süreçtir. Bu süreç çalışılması gereken dış çevrenin en önemli özelliklerini tanımlar. Stratejik analiz aşağıdaki gibi değişkenleri tanımlamak ve anlamak için kullanılır (Morden, 2016, s.23):

- v. Organizasyonun dahili operasyonel ve finansal güçlü ve zayıf yönleri,
- vi. Organizasyonun karşı karşıya olduğu dış veya çevresel kısıtlamalar, fırsatlar ve tehditler,
- vii. Organizasyonun faaliyet göstermesi gereken rekabet ortamı,
- viii. Organizasyonun faaliyet göstermesi gereken politik ve kurumsal ortamlar.
- ix. Organizasyonun sahip olduğu veya hedeflerine ulaşabilmesi için ihtiyaç duyulan kaynakların, kapasitenin, liderliğin, iradenin ve kabiliyetin doğası,
- x. Organizasyon için mevcut olan katma değer kaynakları,
- xi. Karşılaştırmalı veya rekabet avantajı sağlayan kurumsal kaynaklar,
- xii. Kurumsal siyasi avantaj kaynakları,
- xiii. Organizasyonun ayakta kalması ve başarısı için kritik olan faktörler,
- xiv. Organizasyonun potansiyel başarılarına sınırlar veya kısıtlamalar getirecek faktörler.

Şekil 1. Stratejik yönetim süreci

Kaynak: Morden, 2016, s.17 kaynağından Türkçe'ye uyarlanmıştır.

Strateji oluşturma ve stratejik karar verme süreçleri, kurumsal misyonu, hedefleri ve stratejiyi oluşturmak için kullanılır. Misyon, hedefler ve strateji, işletmenin, liderlerinin, karar alıcılarının ve paydaşlarının vizyon ve değerlerinden kaynaklanacaktır. İşletme, stratejilerini ve planlarını nasıl formüle edeceğine karar vermelidir. Bu sürece kimin dahil olacağına karar verilmeli ve bu strateji ve planları hayata geçirmek için gerekli olan finansman ve kaynakların tahsisine ilişkin kararların nasıl alınacağına karar verilmelidir. Karar vericiler, stratejik analiz ve iş planlaması

sürecinin bulguları göz önüne alındığında, işletme için mevcut olması muhtemel alternatif eylem planlarını nasıl belirleyeceklerini ve tanımlayacaklarını bilmek zorundadır. Ayrıca, bu alternatif eylem yollarının uygulanabilir ve uygun olup olmadığına ve bunları uygulamaya koymaya gücünün yetip yetmeyeceğine karar verecek kriterleri de yerine getirmeleri gerekir. Strateji seçimi süreci, mevcut kaynakları, kapasitesi, iradesi ve karşılaştırmalı veya rekabet avantajı sağlayan kaynakları göz önüne alındığında, zaman içinde işletme için mevcut olması muhtemel alternatif eylem tarzlarını belirlemek için kullanılır. Bu seçim sürecinde faaliyet gösterdiği ölçek ve zaman ufku ve riskler dikkatli bir şekilde ele alınır (Morden, 2016).

Organizasyonun seçilen stratejilerini ve planlarını uygulamaya koyma süreci, kurumun iç bağlamı ve kısıtlamaları, liderlik, yapı, kaynaklar, kapasite ve kurum kültürü içinde gerçekleşir. Strateji uygulaması aynı zamanda dış, siyasi ve rekabetçi ortamların bağlamı ve kısıtlamaları içinde gerçekleşir. Stratejik seçimin uygulanması, ek olarak, organizasyon dışındaki ancak herhangi bir şekilde operasyonel, ortaklık, tedarik veya ticaret ilişkisi bulunan kişi ve kuruluşlar bağlamında gerçekleştirilir. Strateji uygulaması, organizasyon için mevcut olan bilgi, teknoloji ve yeterlilik kaynaklarının doğasına bağlı olacaktır. Ayrıca, özellikle finans ve rekabet stratejisi ile ilgili kararların doğasına da bağlı olacaktır (Johnson ve Scholes, 1999, s.339; Yeniçeri ve İnce, 2005, s.52).

2. Yöntem

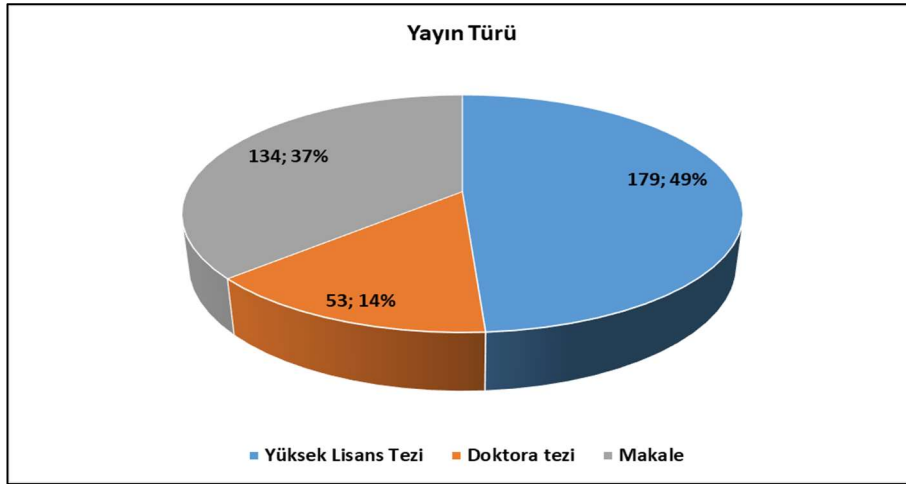
Bu çalışmada, Türkiye’de 2000-2020 yılları arasında stratejik yönetim alanında yazılmış bilimsel araştırmaların bibliyometrik analizinin yapılması amaçlanmıştır. Bibliyometrik analiz literatüre ilk kez Pritchard (1969, s.348) tarafından kazandırılan bir yöntemdir. Pritchard (1969, s.348) “bibliyometrik” terimini, kitaplar veya diğer yazılı materyaller gibi farklı iletişim ortamlarına uygulanabilen istatistiksel ve matematiksel bir araç olarak tanımlamıştır. Bibliyometri kökenini kütüphane çalışmalarından almıştır ve herhangi bir disiplinde kitap, makale, yayın, alıntılarının incelenmesini içermektedir (De Bellis, 2009, s.3). Bibliyometrik analizde, ülkeler, üniversiteler, araştırma grupları ya da yazarlara göre yayınlar sınıflandırılmak suretiyle performans temelli ve atıf temelli analizler olmak üzere çok muhtelif analiz tekniklerinden faydalanılır (Gaviria-Marin vd., 2019, s.196). Bibliyometrik analiz yöntemleri kapsamında atıf analizi, bibliyometrik eşleme analizi, ortak atıf analizi, bibliyometrik haritalama ve ortak varlık analizi gibi birçok farklı teknik birlikte kullanıldığı görülebilmektedir (Chai ve Xiao, 2012, s.25). Bu çalışmada atıf analizi ve çeşitli belirli istatistiksel göstergeler kullanılarak performans analizi yapılması amaçlanmıştır.

Bibliyometrik analiz kapsamında ise performans analizi yapılması amaçlanmıştır. Performans analizinde veri setindeki çalışmalar ile araştırmacılar, dergiler, bölümler, üniversiteler ve ülkeler gibi bilimsel aktörlerin faaliyetlerinin etkisini değerlendirilir.

2.1. Verilerin Toplanması

Çalışmanın evreni Türkiye’de stratejik yönetim alanında yapılmış akademik çalışmalar olarak belirlenmiş, örneklemini ise Türkiye’de 2000-2020 yılları arasında bu konuda yayınlanmış olan akademik çalışmalar (makale ve tezler) oluşturmuştur. Bu kapsamda son yirmi yılda ülkemizde stratejik yönetim alanında yayınlanmış makaleler ve tezler Google Scholar, YÖK Tez Merkezi’nden indirilerek bu çalışma için bir veri tabanı oluşturulmuştur. Verilerin toplanmasında yazarlardan en az birinin Türk olması veya yayının Türkiye’de yayınlanan bir dergi, ya da tez olması sınırlılık olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan dergilerin Türkçe olarak yazılmış olması esas alınmıştır. Bu kapsamda Şekil 2’de görüldüğü üzere 134 dergi makalesi, 179 yüksek lisans tezi ve 53 doktora tezi ile veri tabanı oluşturulmuştur.

Şekil 2. İncelenen araştırmaların türleri

2.2. Verilerin Analizi

Çalışmada bibliyometrik analizin teknikleri kapsamında atıf analizi ve performans analizi yapılmıştır. Atıf analizi kapsamında en çok atıf alan araştırmalar ve yıllara göre atıf sayıları istatistiksel olarak gösterilmiştir. Performans analizi kapsamında ise yayın yıllarına göre dağılımlar incelenmiş, stratejik yönetimin hangi örgüt türleri kapsamında ele alındığı (Kamu, özel, STK vb.) analiz edilmiş, yayınların türü istatistiksel olarak ortaya konmuş, hangi sektörlerde çalışmaların yapıldığı rakamlarla paylaşılmıştır. Stratejik yönetimin diğer bazı konularla (planlama, rekabet, performans, denetim vb.) ilişkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

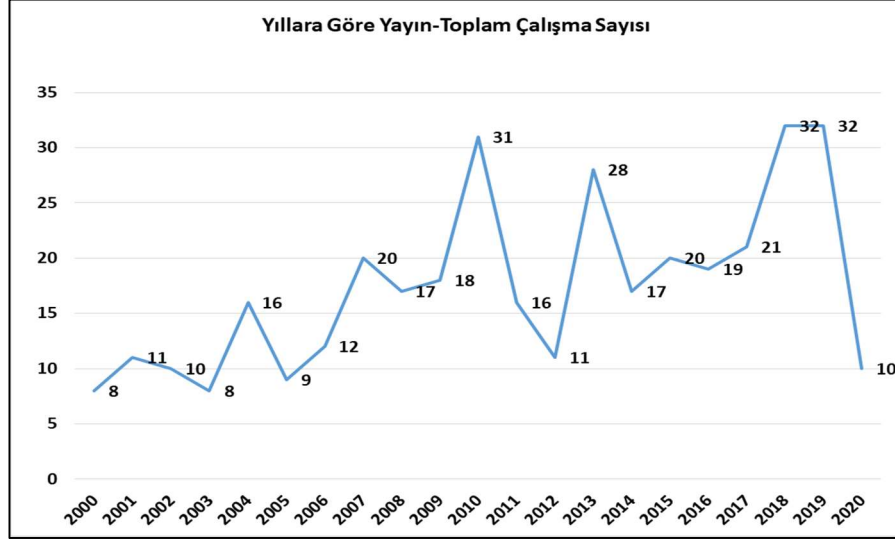
3. Bulgular

3.1. Yıllara Göre Yayın İstatistikleri

Çalışmanın bu bölümünde yıllara göre stratejik yönetim alanında yayınlanmış olan yüksek lisans ve doktora tezleri ile dergi makalelerinin sayısal istatistikleri paylaşılmıştır. Bu bağlamda Şekil 3’te yıllara bağlı olarak toplam yapılan çalışma (tezler ve makaleler) sayıları verilmiştir. Şekil incelendiğinde Stratejik yönetim alanındaki çalışmaların 2000’lerin

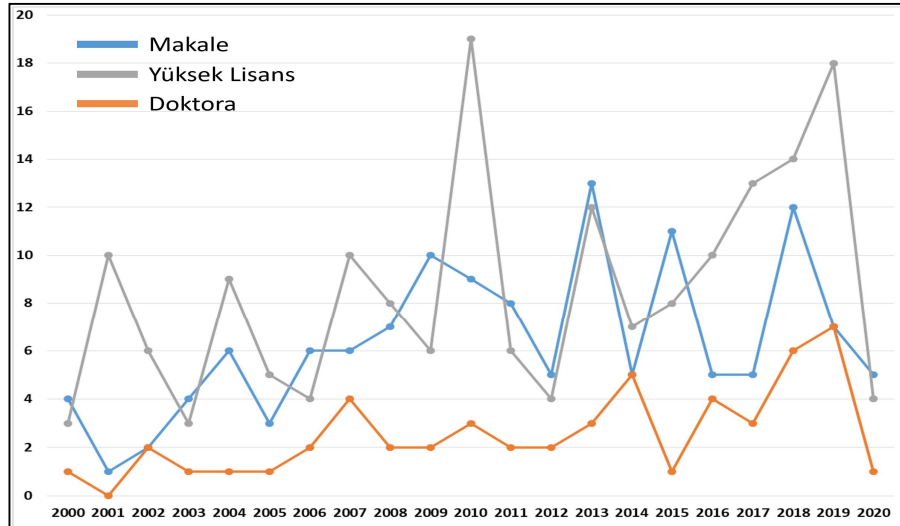
başından itibaren giderek artan biçimde yapıldığı gözlenmektedir. Özellikle 2010, 2013, 2018 ve 2019 yıllarının araştırmaların en fazla yapıldığı yıllar olduğu gözlenmektedir.

Şekil 3. Yıllara göre yapılan toplam çalışma sayıları (2000-2020)

Şekil 4'te ise yayın türlerine göre ayrı ayrı yapılan araştırmaların yıllara göre dağılımı gösterilmektedir. Buna göre 2010 yılında en fazla yüksek lisans tezinin (19 adet) yapılmış olduğu görülürken, 2019 yılında ise en fazla doktora tezinin (7 adet) yapılmış olduğu görülmektedir. Diğer taraftan stratejik yönetim konusunda yayınlanmış olan makale sayısının (13 adet) ise en fazla 2013 yılında gerçekleştiği gözlenmektedir. Genel olarak bakıldığında ise 2018-2019 yıllarında her üç araştırma türünün de birlikte artış gösterdiği, bu durumun kümülatif olarak Şekil 3'e yansıdığı gözlenmektedir.

Şekil 4. Yayın türüne göre yapılan çalışma sayıları (2000-2020)

3.2. Araştırmanın Yazım Diline Göre İstatistikler

Çalışma kapsamında sadece Türkçe ile yazılmış olan makaleler incelenmiştir. Ancak yüksek lisans ve doktora tezleri ise farklı dillerde de

yazılmış olduğu gözlenmiştir. Bu bağlamda Tablo 1’de tezlerin yazım diline ilişkin veriler sunulmuştur.

Tablo 1 incelendiğinde tezlerin çoğunluğunun (%95) Türkçe yazılmış olduğu, Yaklaşık %5’inin ise İngilizce yazılmış olduğu gözlenmektedir. Diğer taraftan 1 yüksek lisans tezinin de Almanca dilinde yazılmış olduğu gözlenmektedir. Doktora tezlerinde İngilizce yazım oranının yüksek lisans tezlerinden daha fazladır.

Tablo 1. Yazım diline göre tezlerin dağılımı

Tezin Türü	Yazım Dili	f	Yüzde (%)
Doktora tezi	Türkçe	50	94
	İngilizce	3	6
	Toplam	53	100
Yüksek lisans tezi	Türkçe	170	95
	İngilizce	8	4,4
	Almanca	1	0,6
	Toplam	179	100
Toplam	Türkçe	220	95
	İngilizce	11	4,6
	Almanca	1	0,4
	Toplam	232	100

3.3. Stratejik Yönetim Çalışmalarının Uygulandığı Alan/Sektör

218

Stratejik yönetim alanında yapılmış olan araştırmaların uygulanmış olduğu alan ve sektörler çalışma kapsamında incelenmiştir. Bu bağlamda en fazla çalışmanın genel olarak yönetim organizasyon ve daha sonra işletme alan/ sektörlerde yapılmış olduğu görülmektedir. Diğer taraftan kamu yönetimi, eğitim yönetimi, yerel yönetimler, bankacılık/finans/muhasebe, sağlık ve turizm alan/ sektörlerinde de kayda değer çalışmaların yapılmış olduğu gözlenmektedir.

Yönetim organizasyon konusunda yapılan çalışmalar incelendiğinde genel olarak stratejik yönetim ile ilgili alt alanların incelendiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda stratejik planlama, SWOT analiz, PESTLE analizi, rekabet analizi, kurumsal karne (balanced score card) gibi konuların ele alındığı gözlenmiştir.

Tablo 2. Stratejik yönetim araştırmalarının uygulandığı alan veya sektörler

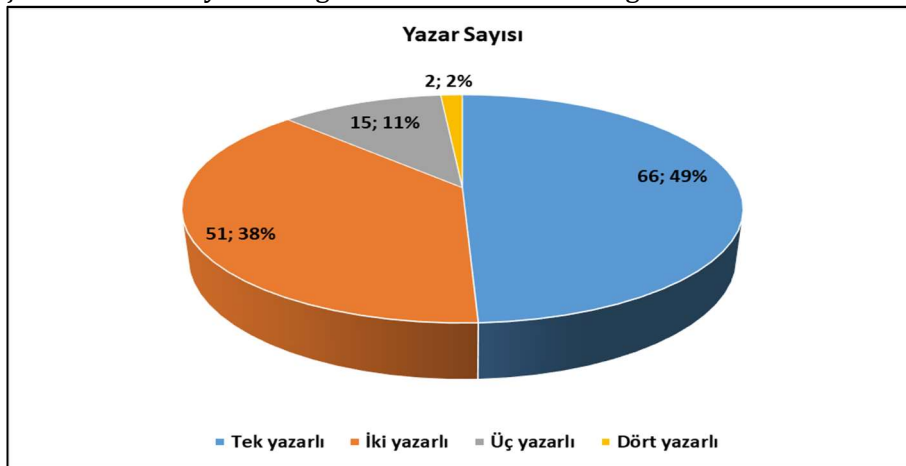
Alan/Sektör	Makale	Y.Lisans Tezi	Doktora Tezi	Toplam
Yönetim ve Organizasyon (Genel)	47	15	4	66
İşletme	18	31	10	59
Kamu Yönetimi	20	16	4	40
Eğitim	15	9	6	30
Yerel Yönetimler	8	14	5	27

Alan/Sektör	Makale	Y.Lisans Tezi	Doktora Tezi	Toplam
Bankacılık, Finans ve Muhasebe	7	11	6	24
Sağlık Sektörü	8	9	3	20
Turizm	5	8	2	15
Bilgi Sistemleri	0	9	1	10
Yapı Sektörü	0	8	2	10
İnsan Kaynakları Yönetimi	4	5	0	9
Pazarlama	0	4	2	6
Taşımacılık ve Lojistik	3	11	1	15
Spor	1	0	2	3
Tarım ve Ormancılık	1	3	0	4
Liderlik	0	0	2	2
Otomotiv Sektörü	2	0	0	2
Örgüt Kültürü	0	1	1	2
Sivil Toplum Kuruluşları	0	1	1	2
Enerji	0	1	0	1
Gıda Sektörü	0	1	0	1
Göç	0	1	0	1
Halkla İlişkiler	0	1	0	1
Hukuk	0	0	1	1
Madencilik	1	0	0	1
Mobilya Sektörü	1	0	0	1
Tekstil	0	1	0	1
Toplam	134	179	53	366

3.4. Makalelerin Yazar Sayıları ve Atıf Sayılarına Göre İncelenmesi

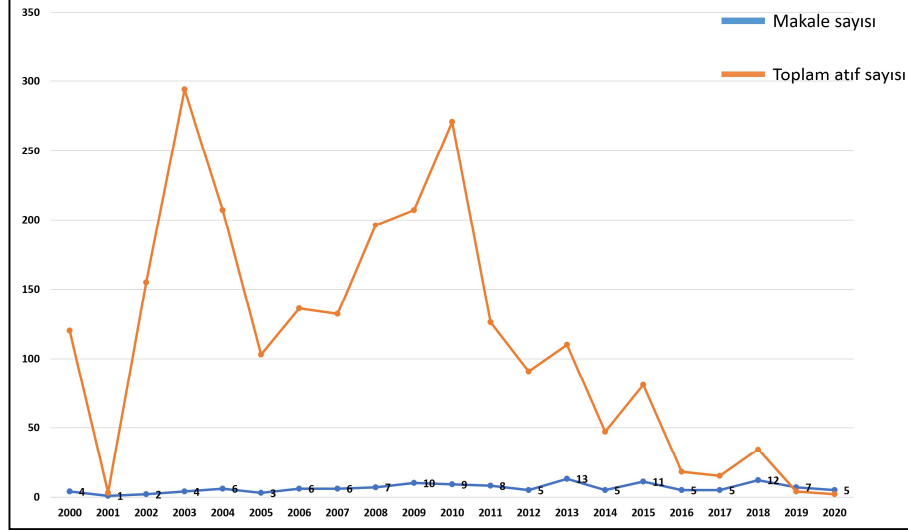
Araştırmanın veri tabanında bulunan makalelerin çoğunlukla tek yazarlı olduğu ve yazar sayısı bakımından ise en çok dört yazarlı makalelerin bulunduğu tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak yazar sayısına göre dağılımlar aşağıdaki grafikte sergilenmiştir.

Şekil 5. Yazar sayısına bağlı olarak makalelerin dağılımı

Şekil 5 incelendiğinde makalelerin yarısının (66 makale) tek yazarlı olduğu görülürken, daha sonra en çok sırasıyla iki yazarlı (51 adet), üç yazarlı (15 adet) ve dört yazarlı (2 adet) makalelerin yayınlanmış olduğu gözlenmiştir.

Şekil 6. Yıllara göre atıf sayıları (2000-2020)

İncelenen makalelerin Google Scholar'daki atıf sayıları çalışmanın bu bölümünde incelenmiştir. Bu kapsamda yıllara bağlı olarak makalelere yapılmış olan atıf sayıları Şekil 6'da gösterilmektedir. Bu bağlamda makalelere en çok atıf yapıldığı yılın 2003 yılı olduğu görülmektedir. Her ne kadar bahse konu yılda 3 adet makale yayınlanmış olsa da Güçlü (2003) tarafından hazırlanmış olan yayının 279 adet atıf almış olması bu yılın en fazla atıf alınmış yıl olmasına sebep olmuştur. Bunun haricinde ayrıca 2004, 2009 ve 2010 yıllarında da 200'ün üzerinde atıf alınmış olduğu aşağıdaki şekilden de görülmektedir. Ayrıca aynı yıldaki makale sayısı ile aynı yıldaki atıf sayısının ilişkili olmadığı ifade edilebilir. Zira çok fazla atıf alan bir çalışma dahi birçok makalenin toplamından daha fazla atıf alabildiği gözlenmiştir.

Tablo 3. En fazla atıf alan makaleler

S.No	Yazar/Yazarlar	Başlık	Atıf Sayısı
1	Güçlü (2003)	Stratejik Yönetim	279
2	Demir ve Yılmaz (2010)	Stratejik planlama süreci ve örgütler açısından önemi	99
3	Bircan (2002)	Kamu kesiminde stratejik yönetim ve vizyon	89
4	Kılıç (2010)	Stratejik Yönetim Sürecinde Değerler, Vizyon ve Misyon Kavramları Arasındaki İlişki	74
5	Barca (2005)	Stratejik Yönetim Düşüncesinin Evrimi: Bilimsel Bir Disiplinin Oluşum Hikâyesi	73
6	Küçükşüleymanoğlu (2008)	Stratejik planlama süreci	70
7	Barca ve Hızıroğlu (2009)	2000'li Yıllarda Türkiye'de Stratejik Yönetim Alanının Entellektüel Yapısı	67

S.No	Yazar/Yazarlar	Başlık	Atıf Sayısı
8	Durna ve Eren (2002)	Kamu sektöründe stratejik yönetim	66
9	Sati ve Işık (2011)	İnovasyon ve stratejik yönetim sinerjisi: stratejik inovasyon	58
10	Işık ve Apay (2004)	Eğitimde Stratejik Plan Geliştirme Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar Çanakkale İlinde Yapılan Bir İnceleme	57
11	Söyler (2007)	Kamu sektöründe stratejik yönetim uygulanabilir mi?(engeller/güçlükler)	56
12	Yüzbaşıoğlu (2004)	İşletmelerde Stratejik Yönetim Ve Planlama Açısından Stratejik Maliyet Yönetimi ve Enstrümanları	53
13	Yalçın (2006)	Rekabet Avantajı Sağlamada Stratejik Maliyet Yönetiminin Muhasebe Uygulamalarıyla İlişkileri	53
Toplam atıf satısına göre yüzdesi (1094/2337)			%47

Çalışma kapsamında incelenen makalelerden 50 adetten fazla atıf alan makaleler Tablo 3'te gösterilmiştir. Buna göre Güçlü (2003) tarafından hazırlanan makale en fazla atıf aldığı görülürken diğer en çok atıf alan çalışmaların bahse konu çalışmaların çok gerisinde kaldığı gözlenmiştir. Diğer taraftan alınan atıflarda 50 adet üzerinde atıf alan ilk 13 çalışmanın toplam atıfların %47'sini oluşturduğu tespit edilmiştir. Yakın tarihli (2019-2020) 6 adet yayının hiç atıf almadığı tespit edilmiştir. Özellikle makalenin yayınlanmasından belirli bir zaman geçmesinden sonra atıfların yapıldığı düşünüldüğünde yakın tarihli çalışmaların az atıf almasının normal olduğu değerlendirilmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada 2000-2020 yılları arasında stratejik yönetim konusunda yapılmış olan lisansüstü tezler ve dergilerde yayınlanmış Türkçe makalelerin bibliyografik analizi yapılmıştır. Bu kapsamda elde edilen sonuçlar literatürde yapılmış olan benzer araştırmalarla karşılaştırılarak aşağıda sunulmuştur.

Yıllara göre yapılan incelemede stratejik yönetim konusundaki çalışmaların özellikle 2000'lerin başından itibaren arttığı gözlenmiş ve 2010, 2013, 2018 ve 2019 yıllarında en fazla çalışmanın yapıldığı tespit edilmiştir. Benzer şekilde Yaşlıoğlu ve diğerleri (2018) tarafından 2000-2015 yılları arasındaki yayınların araştırıldığı çalışmada da incelenen yayınların özellikle 2010-2011 yıllarında en yüksek sayıya ulaştığı gözlenmiştir. Diğer taraftan bizim çalışmamızda stratejik yönetim alanındaki yüksek lisans tezlerinin en çok 2010 yılında yapılmış, doktora tezlerinin en çok 2019 yılında yapılmış olduğu ve makalelerin ise en fazla 2013 yılında yayınlandığı tespit edilmiştir. Barca ve Hızıroğlu (2009) ve Çubukçu (2018) da benzer şekilde 2000'li yıllardan itibaren stratejik yönetim alanında çalışmaların arttığını ve 2000 yılının bu konuda dönüm noktası olduğunu tespit etmişlerdir.

Yazım diline göre tezler incelenmiş, tezlerin yüksek çoğunlukla Türkçe yazıldığı, yaklaşık %5'lik bir kısmının İngilizce yazıldığı ve bir yüksek lisans tezinin Almanca yazılmış olduğu tespit edilmiştir.

Stratejik yönetim konularının uygulandığı alanlar ve sektörler incelendiğinde, en çok yönetim organizasyon ve daha sonra işletme alan/sektörleri üzerine çalışmalar yapılmış olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, kamu yönetimi, eğitim yönetimi, yerel yönetimler, bankacılık/finans/muhasebe, sağlık ve turizm alan/sektörlerinde de kayda değer çalışmaların yapılmış olduğu tespit edilmiştir. Yönetim organizasyon konusunda yapılan çalışmalarda stratejik planlama, SWOT analiz, PESTLE analizi, rekabet analizi, kurumsal karne (balanced score card) gibi konuların ele alındığı gözlenmiştir. Barca ve Hızıroğlu (2009) stratejik yönetim çalışmalarında planlama, SWOT analizi, strateji haritaları ve senaryolarının en çok ele alınan alt alanlar olduğunu tespit etmiştir. Kaplan (2020) ise Lisansüstü İşletme Öğrencilerinin çalışmalarını incelediği araştırmasında stratejik yönetim çalışmalarının alt alanı olarak misyon, sosyal sorumluluk, karar verme stili ve kurumsallaşma konularının ele alındığını tespit etmiştir. Yazar ayrıca sivil havacılık sektörünün de ele alındığını tespit etmiştir. Zira bu çalışmada da havacılık sektörünü de kapsayan lojistik ve taşımacılık sektörüne yönelik kayda değer sayıda çalışmanın yapılmış olduğu tespit edilmiştir.

Makalelerin yazar sayısına göre incelenmesi sonucunda makalelerin yarısının tek yazarlı olduğu ve daha sonra en çok iki yazarlı çalışmanın mevcut olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca üç ve dört yazarlı makalelerin de yayınlanmış olduğu tespit edilmiştir. Yaşlıoğlu ve diğerleri (2018) ise yapmış olduğu çalışmada iki yazarlı çalışmaların çoğunlukta olduğunu, en fazla 5 yazarlı çalışmaların bulunduğunu tespit etmiştir.

Yıllara göre atıf alınma sayıları incelenmiş ve en çok atıfın 2003 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca aynı yıldaki makale sayısı ile aynı yıldaki atıf sayısının ilişkili olmadığı tespit edilmiştir. Çünkü çok fazla atıf alan bir çalışma dahi birçok makalenin toplamından daha fazla atıf alabildiği saptanmıştır. Diğer taraftan alınan atıflarda 50 adet üzerinde atıf alan ilk 13 çalışmanın toplam atıfların %47'sini oluşturduğu tespit edilmiştir. Benzer şekilde Yaşlıoğlu ve diğerleri (2018) de makale sayısı ile aynı yıldaki atıf sayısının ilişkili olmadığını tespit etmiştir. Zira bahse konu araştırmacılar da bu çalışmada olduğu gibi makale sayısının daha az olduğu durumlarda en fazla atıf sayısının yakalandığını saptamıştır.

Bu çalışmada stratejik yönetimin uygulandığı sektörler ve araştırıldığı alt alanlar tespit edilmiştir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda sektörel bazda veya spesifik bir alanda stratejik yönetim konusu daha ayrıntılı olarak ele alınabilir. Bu bağlamda özellikle sektörel bazda stratejik yönetim literatürüne önemli katkılar sağlanacağı değerlendirilmektedir.

Bu çalışmada yabancı yayınlar kapsam dışında bırakılmıştır. Bu bağlamda gelecek çalışmalarda stratejik yönetim konusunda yabancı

kaynaklarında ele alındığı daha derinlemesine bir araştırmanın yapılabileceği değerlendirilmektedir.

Kaynakça

- Akgeçici T. (2015). *Stratejik Yönetim*, 4. Baskı. Ankara: Gazi Kitapevi.
- Aktan, C. C. (1998). Geleceği kazanmanın yolu: Stratejik yönetim. *Yeni Türkiye Dergisi*, 21, 335-342.
- Andrews, K. R. (1997). The concept of corporate strategy. In: Ed. Nicolai J. Foss, *Resources, firms, and strategies: a reader in the resource-based perspective*, (52-59), New York: Oxford University Press Inc.
- Ansoff, H. I., Kipley, D., Lewis, A. O., Helm-Stevens, R., & Ansoff, R. (2018). *Implanting strategic management*. Cham: Palgrave Macmillan.
- Barca, M. (2005). Stratejik Yönetim Düşüncesinin Evrimi: Bilimsel Bir Disiplinin Oluşum Hikâyesi. *Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 7-38.
- Barca, M., & Hızıroğlu, M. (2009). 2000'li Yıllarda Türkiye'de Stratejik Yönetim Alanının Entellektüel Yapısı. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(1), 113-148.
- Barney, J. B., & Hesterly, W. S. (2010). *Strategic management and competitive advantage: Concepts and cases* (pp. 4-25). New Jersey: Prentice Hall.
- Bircan, İ. (2002). Kamu kesiminde stratejik yönetim ve vizyon. *Planlama Dergisi*, 42(1), 11-19.
- Carter, C. (2013). The age of strategy: Strategy, organizations and society. *Business History*, 55(7), 1047-1057.
- Chai, K. H., & Xiao, X. (2012). Understanding design research: A bibliometric analysis of Design Studies (1996-2010). *Design Studies*, 33(1), 24-43.
- Chandler, A. D. (1990). *Strategy and structure: Chapters in the history of the industrial enterprise*. Massachusetts: MIT Press.
- Çubukçu, M. (2018). Stratejik Yönetimin Gelişim Süreci Ve Stratejik Yönetime Dair Literatürdeki Güncel Araştırma Konularının Sınıflandırılması. *Stratejik Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 61-84.
- David, F. R. (2013). *Strategic management: Concepts and cases*. (13th ed.). Essex: Pearson Education Limited.
- Demir, C. ve Yılmaz, M.K. (2010), Stratejik Planlama Süreci ve Örgütler Açısından Önemi, *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 25 (1), 69-88
- De Bellis, N. (2009). *Bibliometrics And Citation Analysis, from the Science Citation Index to Cybermetrics*, Maryland: Scarecrow Press.

- Dess, G. G., Lumpkin, G. T., Eisner, A. B., McNamara, G., & Kim, B. (2010). *Strategic management: Creating competitive advantages*. New York: McGraw-Hill Irwin.
- Drucker, P. F., (2014). *21. Yüzyıl için yönetim tartışmaları*. 2. Baskı, Çev: Gülenay Gorbon ve İrfan Bahçivangil, İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Durna, U., & Eren, V. (2002). Kamu sektöründe stratejik yönetim. *Amme İdaresi Dergisi*, 35 (1), 55-75.
- Ekenci G, İmamoğlu FA. (2002). *Spor İşletmeciliği*, 1. Baskı. Ankara: Nobel Yayınları.
- Eren, E. (2005). *Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası*. İstanbul: Beta Basın Yayın A.Ş.
- Freedman, L., (2013), *Strategy: A History*, New York: Oxford University Press.
- Gaviria-Marin, M., Merigó, J. M., & Baier-Fuentes, H. (2019). Knowledge management: A global examination based on bibliometric analysis. *Technological Forecasting and Social Change*, 140, 194-220.
- Goodstein, L. D., Nolan, T. M., & Pfeiffer, J. W. (1992). *Applied strategic planning: An overview*. USA: Pfeiffer.
- Green, S. (1998). Strategic Management Initiatives in the Civil Service: A Cross-Cultural Comparison. *International Journal of Public Sector Management*, 11 (7), 536-552.
- Güçlü, N. (2003). Stratejik yönetim. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 61-85.
- Gürel, E., & Tat, M. (2017). SWOT analysis: a theoretical review. *Journal of International Social Research*, 10(51), 994-1006.
- Hassani, B., & Hassani, B. K. (2016). *Scenario analysis in risk management*. Switzerland: Springer.
- Hood, W., & Wilson, C. (2001). The literature of bibliometrics, scientometrics, and informetrics. *Scientometrics*, 52(2), 291-314.
- Işık, H., & Aypay, A. (2004). Eğitimde Stratejik Plan Geliştirme Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar Çanakkale İlinde Yapılan Bir İnceleme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(3), 15-34.
- Johnson G & Scholes K. (1999). *Exploring Corporate Strategy: Text and Cases*, Londra: Prentice Hall.
- Kaplan, M. (2020). Lisansüstü İşletme Öğrencilerinin Stratejik Yönetim Çalışmaları: Yazınölçüm ve Değerleme Analizi. *Stratejik Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 50-68.
- Kırkbeşoğlu, E., Sözen, H. C. ve Kurt, E. (2015). Türkiye’de Örgüt Kuramı Çalışmalarının Bibliyometrik Profili: Atıf Ağlarının Dönemsel Karşılaştırması. *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Mart, 109-138.

Kılıç, M. (2010). Stratejik Yönetim Sürecinde Değerler, Vizyon ve Misyon Kavramları Arasındaki İlişki. *Sosyoekonomi*, 13(2), 81-97.

Klavans, R., & Boyack, K. W. (2017). Research portfolio analysis and topic prominence. *Journal of Informetrics*, 11(4), 1158-1174.

Küçüksüleymanoğlu, R. (2008). Stratejik planlama süreci. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(2), 403-412.

Mao, P., Li, S., Ye, K., & Cai, H. (2017). A field theory based model for identifying the effect of organizational structure on the formation of organizational culture in construction projects. *KSCE journal of civil engineering*, 21(1), 45-53.

Mintzberg, H. (1978). Patterns in strategy formation. *Management science*, 24(9), 934-948.

Mintzberg, H., & Waters, J. A. (1985). Of strategies, deliberate and emergent. *Strategic management journal*, 6(3), 257-272.

Morden, T. (2016). *Principles of strategic management*. 3. Baskı. London: Routledge.

Normann, R. and Ramirez, R. (1993). From value chain to value constellation: Designing interactive strategy. *Harvard Business Review*, 71(4), 65-77.

O'Regan, N. & Ghobadian, A. (2002). Effective strategic planning in small and medium sized firms. *Management Decision*, 40(7), 663-671.

Pannell, D. J. (2020). *Benefit: Cost Analysis and Strategic Decision Making for Water-Sensitive Cities*. Melbourne: Cooperative Research Centre for Water Sensitive Cities.

Paquette, L. (1991) Strategy and Time in von Clausewitz's Vom Kriege and Sun Tzu's The Art of War. *Comparative Strategy*, 10, 37-51.

Perera, R. (2017). *The PESTLE analysis*. Western/Sri Lanka: Nerdynaut.

Poister, T.H. ve G. Streib, (1999), Strategic Manegement in the Public Sector Concepts, Models and Process, *Public Productivity and Management Review*, 22 (3), 308-325.

Poister, T.H. ve G. Streib, (2005), Elements Stratejik Planning and Management in Municipal Government: Status after Two Decades, *Public Administration Review*, 65 (1), 45-56.

Porter, M. E. (1996). What is a strategy?, *Harvard Business Review* (November-December): 61-78

Porter, M. E. (2011). *Competitive advantage of nations: creating and sustaining superior performance*. New York: Simon and Schuster.

Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal of documentation*, 25(4), 348-349.

Rachman D., Mescon M., Bovee C. L., Thill J. V. (1993). *Business Today*. New York: McGraw-Hill Inc.

Rumelt, R. P., Scheddel, D. E., & Teece, D.J. (1996). *Fundamental issues in strategy: A research agenda*. Boston, MA: Harvard Business School Press.

Sati, Z. E., & Işık, Ö. (2011). İnovasyon ve stratejik yönetim sinerjisi: stratejik inovasyon. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 538-559.

Sevinç, B. (2014). Strateji kavramı ve örgütlerde bir yönetim ilkesi olarak kullanılması. *Türk İdare Dergisi*, 479, ss.213-242.

Söyler, İ. (2007). Kamu sektöründe stratejik yönetim uygulanabilir mi?(engeller/güçlükler). *Maliye Dergisi*, 152, 103-115.

Tokgöz N, Ulukan C, Erdoğan Z, Demirci E, Baraz BA, Tiltay MA, Taşcı D, Besler S. Stratejik Yönetim ve İlgili Temel Kavramlar. İçinde: Taşcı D, Besler S (editörler). *Stratejik Yönetim-I*, 1. Baskı. Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını 2561, 2012: 3.

Tortop N., İsbir E., G. Aykaç B. Tosun, Kemal. (1993). *İşletme Yönetimi*. (1. Cilt) İstanbul: Fakülteler Matbaası.

Tortop, N., İsbir, E. G., Aykaç, B., Yayman, H., & Özer, M. A. (2010). *Yönetim bilimi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Tutar H. (2012). *Yönetici Sekreterliği*, 2. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Türkel A. (1998). *İnsan Kaynaklarının Etkin Yönetimi*, 1. Baskı. İstanbul: Türkmen Kitabevi.

Ülgen H, Mirze SK. (2004). *İşletmelerde Stratejik Yönetim*, 5. Baskı. İstanbul: Literatür Yayınları.

Wells, D. L. (1998). *Strategic management for senior leaders: A handbook for implementation*. USA: Department of the Navy, Total Quality Leadership Office.

Yalçın, S. (2006). Rekabet Avantajı Sağlamada Stratejik Maliyet Yönetiminin Muhasebe Uygulamalarıyla İlişkileri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (15), 15-34.

Yeniçeri Ö, İnce M. (2005). *Bilgi Yönetim Stratejileri ve Girişimcilik*, 1. Baskı. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.

Yılmaz, A. K., & Flouris, T. G. (2019). An Innovative, Human Behavior, and Social Psychology-Based Approach to Risk Analysis Tools and Techniques: Strategic Risk Mapping. In *Values, Ergonomics and Risk Management in Aviation Business Strategy* (pp. 167-186). Singapore: Springer.

Yaşlıoğlu, D. T., İnan, A., & Sözüer, A. (2018). Stratejik Yönetim Araştırmalarında Türkiye Kapsamı: 2000-2015 Döneminde Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik İncelemesi. *İşletme İktisadi Enstitüsü Yönetim Dergisi*, 29(84), 79-92.

Yüzbaşıoğlu, N. (2004). İşletmelerde stratejik yönetim ve planlama açısından stratejik maliyet yönetimi ve enstrümanları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (12), 387-410.